

ความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model

Satisfaction of the final year students on the quality of the Bachelor
of Nursing Science Program 2012 revised course using CIPP Model

Received : 2021-07-30

Revised : 2021-09-15

Accepted : 2022-05-31

ผู้วิจัย จิรารัตน์ พร้อมมูล¹

มาริสสา สุวรรณราช²

ชุตินา เพ็งใหญ่³

วรกรรอง เนลสัน⁴

สาวิตรี วงศ์ประดิษฐ์⁵

Jirarat Prommul

jitatat3113@gmail.com

Marisa Suwanrat

Chutima Perngyai

Warongrong Nelson

Sawittree Vongpradit

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษา ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model โดยผ่านการหาความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า IOC เท่ากับ 0.95 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติ โดยคำนวณ ค่าความถี่ ร้อยละ ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต โดยคำนวณ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ด้านที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน (M = 4.64, S.D. = 0.44 รองลงมา คือ ด้านการบรรจุวัสดุประสงค์ของหลักสูตร (M = 4.61, S.D. = 0.53) ด้านที่พึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (M = 4.18, S.D. = 0.61)) แยกรายด้านตาม CIPP Model ดังนี้

1. ด้านการประเมินบริบท (Context) คือ ด้านหลักสูตรในระดับมากที่สุด (M = 4.54, S.D. = 0.43)
2. ด้านประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) คือ ด้านการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมในระดับมากที่สุด (M = 4.49, S.D. = 0.45) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาในระดับมากที่สุด (M = 4.45, S.D. = 0.51) ด้านอาจารย์ผู้สอน ในระดับมากที่สุด (M = 4.64, S.D. = 0.44) และด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด (M = 4.18, S.D. = 0.61)
3. ด้านประเมินกระบวนการ (Process) คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด (M = 4.55, S.D. = 0.46) และมีความพึงพอใจด้านด้านการวัดและประเมินผลในระดับมากที่สุด (M = 4.48, S.D. = 0.50)
4. ด้านประเมินผลิตผล (Product) คือ ด้านการบรรจุวัสดุประสงค์ของหลักสูตรระดับมากที่สุด (M = 4.61, S.D. = 0.45)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนมากที่สุดโดยสามารถแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนมีความหลากหลาย 2) อาจารย์มีความรู้ที่ทันสมัยและมีความพร้อม และ 3) อาจารย์มีความเป็นกัลยาณมิตร ความพึงพอใจน้อยที่สุด ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ที่สุดโดยแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) ความไม่เพียงพอของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 2) ความยุ่งยากของระบบยืม-คืนหนังสือ

ดังนั้นทางวิทยาลัยมีการพัฒนาระบบบริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มจำนวนหนังสือตำราที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอและมีความสะดวกในการยืม-คืนหนังสือ ตำราแก่นักศึกษามากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต, ความพึงพอใจ, นักศึกษาพยาบาล

¹อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลเด็ก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

Department of Pediatric Nursing Boromarajonani College of Nursing Songkhla

²อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุแนวคิดพื้นฐานและบริหารการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

Department of Adult and Elderly Nursing Basic Concepts and Nursing Administration Boromarajonani College of Nursing Songkhla

^{3,4}อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลเด็ก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

Department of Pediatric Nursing Boromarajonani College of Nursing Songkhla

⁵อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา

Department of Maternal Nursing and Midwifery Nursing Boromarajonani College of Nursing Songkhla

Abstract

The quantitative research aimed to survey the fourth-year nursing students' satisfactions on the quality of the Bachelor of Nursing Science Program (Revised course in 2012) by using CIPP model at Boromarajonani Nursing School Songkhla. Sampling of 129 fourth-year nursing students who attended the program were used for this study. The research instrument was nursing students' satisfactions on the quality of the Bachelor of Nursing Science Program (Revised course in 2012) by using CIPP model. Cronbach's alpha was applied to the surveys for assessing the reliability and consistency of test items. The Cronbach's alpha was noted to be 0.89 and content validity presented value at 0.95. Data was analyzed using frequency, percentage, Mean, and Standard Deviation.

The results showed that the fourth-year nursing students' satisfactions on the quality of the Bachelor of Nursing Science program (Revised course in 2012) by using CIPP model had a highest level on the instructor aspect ($M = 4.64$, $S.D. = 0.44$), following by the accomplishment of the course objective aspect ($M = 4.61$, $S.D. = 0.53$). The lowest satisfaction score was learning environment aspect ($M = 4.18$, $S.D. = 0.61$) regarding using CIPP model as follows:

1. Context aspect assessment was the curriculum aspect at the highest level ($M = 4.49$, $S.D. = 0.45$)

2. Input factor aspect assessment was the student admissions and preparation at the highest level ($M = 4.49$, $S.D. = 0.45$). The student development and instructor aspects also were the highest level ($M = 4.45$, $S.D. = 0.51$ and $M = 4.64$, $S.D. = 0.44$, respectively). Regarding learning environment aspect was a high level ($M = 4.18$, $S.D. = 0.61$).

3. Process aspect assessment showed that the teaching and learning management were at the highest level ($M = 4.55$, $S.D. = 0.46$). The measurement and evaluation aspects were at the highest level ($M = 4.48$, $S.D. = 0.50$).

4. Regarding product aspect assessment, the accomplishment of the course objective aspect was reported at the highest level ($M = 4.61$, $S.D. = 0.45$).

The research results showed that the fourth-year nursing students had a highest satisfaction on the instructor aspect that consists of 3 categories as follows; 1) the diversified, 2) the readiness and knowledge, and 3) the generosity. Moreover, the lowest satisfaction showed on learning environment aspect that divides into 2 types; 1) unsatisfaction on learning environment and 2) the difficulty of lend and return the book at the library.

Therefore, the nursing college has developed productive and effective computer and internet services that are related to students' learning in the 21st century. Furthermore, increasing the number of textbooks at the library that are enough and convenient for lending and returning the book for the students.

Keywords: Bachelor of Nursing Science Program, Satisfaction, Nursing students

บทนำ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ได้ทำการเปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 มาแล้วเป็นระยะเวลา 5 ปี (ปีการศึกษา 2555 ถึงปีการศึกษา 2559) การศึกษาพยาบาลเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยบูรณาการศาสตร์ทางการพยาบาล (Professional Meaning) ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและการเรียนรู้เกี่ยวข้องและการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับผู้ใช้บริการ (Client Meaning) ในเชิงสังคมวิทยา มานุษยวิทยา มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้สอนและผู้ให้บริการบนพื้นฐานความเอื้ออาทรภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จากสภาพจริงด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายมุ่งเน้นชุมชนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะมีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะทางปัญญา ทักษะคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการปฏิบัติการพยาบาลรวมทั้งมีภาวะผู้นำ สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบตามการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา, 2555)

การผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualification Framework: TQF) ระดับปริญญาตรี สาขาการพยาบาลศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จึงพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพ.ศ. 2555 โดยมีการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกัน ซึ่งใช้สาระหลัก (Theme) และแนวคิดหลัก (Concept) เป็นตัวกำหนดเนื้อหา ให้กระบวนการทางปัญญาในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน จะเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชนในการดูแลศักยภาพของตนเอง บนพื้นฐานการดูแลอย่างเอื้ออาทร (Caring) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา, 2555)

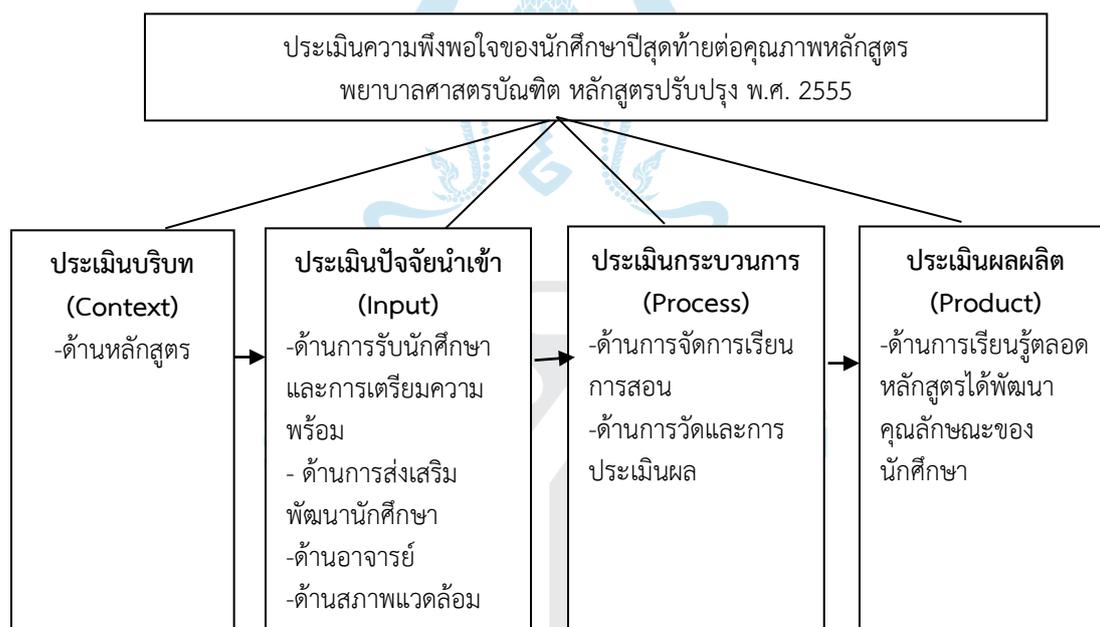
การประเมินความพึงพอใจหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อจะได้นำผลการประเมินความพึงพอใจมาพิจารณาว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรหรือไม่ การประเมินหลักสูตรควรดำเนินการเป็นระยะๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้เห็นคุณค่าและแนวทางในการปรับปรุงในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพเสมอ สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร หรือมีข้อบกพร่องใดเกิดขึ้น ทำให้การแก้ไขพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรไม่ทันทางที่และมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและใช้ข้อมูลในการประกอบการจัดทำหลักสูตรในครั้งต่อไป (จิรารัตน์ พรอมูล, ชุตินา เฝิงใหญ่และตรีทิพย์ เคลือหลี, 2561)

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971 อ้างในศิริชัย กาญจนวาสี, 2555) ได้ออกแบบการประเมินหลักสูตรรูปแบบซิปปโมเดล (CIPP Model) เป็นลักษณะการประเมินที่ไม่ได้เน้นในเรื่องการตัดสินด้านคุณค่า ผู้ที่เข้าร่วมในการเรียนรู้จะมีความคิดที่แตกต่างกันในเชิงบวกหรือลบก็ได้ ซึ่งจะให้แนวทางผู้ประเมิน เป็นแนวทางในการประเมินการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรในประเด็นต่างๆ เช่น การยุติ การปรับปรุงแก้ไข การพัฒนาอย่างไร ซิปปโมเดล (CIPP Model) มีการประเมิน 4 ประการ 1) ประเมินบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation: C) 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร (Input Evaluation: I) 3) ประเมินกระบวนการของหลักสูตร (Process Evaluation: P) และ 4) ประเมินผลิตผลของหลักสูตร (Product Evaluation: P) (เชาว์ อินใย, 2553) นอกจากนี้ยังเป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นระบบ สามารถเก็บข้อมูลต่างๆที่ได้จากการดำเนินงานของโครงการ รูปแบบ CIPP Model นี้สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการหรือองค์กร (สุวิมล ติรภานันท์, 2553) สอดคล้องกับงานวิจัยของสกุณตลา แซ่เตียว, มาลี คำคง, และรจนา วิริยะสมบัติ (2558) ศึกษาเรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555) โดยใช้รูปแบบ CIPP Model พบว่า 1) ความคิดเห็นด้านหลักสูตรนักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555 มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.17$) 2) ปัจจัยนำเข้า นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพความพร้อมใช้งาน ด้านอาคารสถานที่ ที่มีความพร้อมระดับมาก ($M = 3.66$) 3) กระบวนการบริหาร นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($M = 4.14$) 4) การประเมินผล นักศึกษาพยาบาลแสดงพฤติกรรมการให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์สูงสุด ($M = 4.62$)

ซึ่งคณะผู้วิจัยจึงศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model คือ ประเมินบริบทของหลักสูตร (Context Evaluation) ประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร (Input Evaluation) ประเมินกระบวนการของหลักสูตร (Process Evaluation) และประเมินผลผลิตของหลักสูตร (Product Evaluation) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่ได้รับการพัฒนาจากแนวคิดของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) อีกทั้งจะทำให้การประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ได้ข้อมูลเพื่อไปใช้พัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาพยาบาลให้เหมาะสมต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิด รูปแบบประเมิน CIPP Model (Stufflebeam, 1971 อ้างในศิริชัย กาญจนวาสี, 2555, สุกนุตลา แซ่เตียว, มาลี คำคง, และรจนา วิริยะสมบัติ, 2558) ประกอบด้วย 1) ประเมินบริบท (Context) ได้แก่ ด้านหลักสูตร 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ด้านการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อม ด้านการส่งเสริมพัฒนานักศึกษา ด้านอาจารย์และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 3) ประเมินกระบวนการ (Process) ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดและการประเมินผล และ 4) ประเมินผลผลิต (Product) ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรได้พัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา ดังภาพ

วัตถุประสงค์วิจัย

เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model

คำถามวิจัย

ความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model เป็นอย่างไร

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 จำนวน 129 คน

เกณฑ์การแยกอาสาสมัครวิจัยเข้าร่วมโครงการ (Inclusion criteria) ศึกษาในประชากรทั้งหมด คือนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 จำนวน 129 คน โดยทุกคนมีคุณสมบัติเข้าร่วมวิจัยโดยได้รับการคัดเลือกอย่างปราศจากอคติ หรือการบังคับ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บป่วยโรคติดต่อร้ายแรง

เกณฑ์การแยกอาสาสมัครวิจัยออกจากโครงการ (Exclusion criteria) นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ทุกคน จำนวน 129 คน เป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาคั้งนี้ จำนวน 129 คน ผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยหรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา มีการเจ็บป่วยโรคติดต่อที่ร้ายแรง ในการวิจัยคั้งนี้ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ผู้วิจัยได้ป้องกัน Power coercion โดยอธิบายเพิ่มเติม การตอบแบบสอบถามวิจัยในคั้งนี้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม และเน้นย้ำอีกคั้ง ผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยหรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในคั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) ซึ่งผู้วิจัยได้จากการทบทวนวรรณกรรมและพัฒนาขึ้นเอง โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือคั้ง 2 ชุด ดังนี้

เครื่องมือมี 2 ชุดประกอบด้วย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ ภูมิลำเนาเดิม เกรดเฉลี่ยสะสม ตลอดหลักสูตร การได้รับทุนสนับสนุนการศึกษา การกู้ยืมเงิน กยศ.

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวนคั้งทั้งหมด 82 ข้อ ดังนี้

1) ด้านประเมินบริบท (Context) ได้แก่ ด้านหลักสูตร จำนวน 6 ข้อ

2) ด้านประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ด้านการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมจำนวน 12 ข้อ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักศึกษา จำนวน 12 ข้อและด้านอาจารย์ผู้สอน จำนวน 9 ข้อ และด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ

3) ด้านประเมินกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 13 ข้อ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ข้อ

4) ด้านประเมินผลิตภัณฑ์ (Product) ประกอบด้วย ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวน 18 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scales) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรในระดับมาก

3 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรในระดับน้อยหรือ ควรปรับปรุง

1 หมายถึง ท่านมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรในระดับน้อยที่สุด หรือต้องปรับปรุง เกณฑ์การ

การแปลผลระดับความพึงพอใจใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมรายบุคคล โดยใช้เกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด/ควรปรับปรุง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Construct Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านงานหลักสูตรจำนวน 1 ท่าน 2) ด้านการศึกษาพยาบาลที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรจำนวน 1 ท่าน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผล จำนวน 1 ท่าน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละท่านพิจารณาความสอดคล้อง กับทฤษฎี บริบท ลงความเห็นและให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือประเมิน โดยผ่านการหาความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า IOC เท่ากับ 0.95

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คณะผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งในเครือข่ายภาคใต้ ซึ่งใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 ในการศึกษาเช่นเดียวกับวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา จำนวน 30 คน โดยผ่านการนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 'Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

การพิทักษ์สิทธิ์

โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรม ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา คือ BCNSK 12/2563 โดยการแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับผู้วิจัย วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ การเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยหรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ผู้วิจัยได้ป้องกัน Power coercion โดยอธิบายเพิ่มเติม การตอบแบบสอบถามวิจัยในครั้งนี้โดยไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม และเน้นย้ำอีกครั้ง ผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยหรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ(Quantitative method)

ผู้วิจัยมีการนัดหมาย กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ทั้งสิ้น 129 คน เพื่อทำชุดแบบสอบถามวิจัย เมื่อนัดหมาย วัน เวลาได้แล้ว ผู้วิจัยแนะนำ ชื่อ นามสกุลและข้อมูลเกี่ยวกับผู้วิจัย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ให้ผู้วิจัยเซ็นยินยอมเข้าร่วมวิจัย ให้ระยะเวลาในการทำแบบสอบถาม 45 นาที การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ การเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยหรือสิทธิที่จะถอนตัวออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติ โดยคำนวณ ค่าความถี่ ร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model และแยกรายด้าน โดยใช้สถิติสำเร็จรูป SPSS โดยคำนวณ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 129 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 89.10 เพศชาย 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 นักศึกษาภูมิลำเนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด 67 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 มีเพียงหนึ่งคนที่มาจากภาคตะวันออก (0.80%) นักศึกษาเกือบสามในสี่มีเกรดเฉลี่ย ระหว่าง 3.01 – 3.50 (n =96, 74.40 %) มีเพียงหนึ่งคนที่เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.00 (0.80%) นักศึกษามากกว่าครึ่ง

ได้รับทุนสนับสนุนได้รับทุน 20,001 - 30,000 บาท($n=70$, 66 %) นักศึกษาเพียงสามคนได้รับทุนสนับสนุนมากกว่า 50,000 บาท (2.80%) และ ร้อยละ 53.50 ของนักศึกษาระบุว่าไม่ได้กักองทุนเงินให้ยืมเพื่อการศึกษา (ยศ.) ($n=69$)

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 พบว่า นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตร ในระดับมากที่สุด ($M= 4.49$, $S.D.= 0.42$) ด้านที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ($M = 4.64$, $S.D. = 0.44$) ด้านที่พึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ($M = 4.18$, $S.D = 0.61$)

ผลการศึกษาแยกรายด้านตามแบบประเมินแบบ CIPP Model คือ ประเมินบริบทของหลักสูตร (Context evaluation) ประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร (Input evaluation) ประเมินกระบวนการของหลักสูตร (Process evaluation) และประเมินผลิตผลของหลักสูตร (Product evaluation) พบว่า

- 1) ด้านการประเมินบริบท (Context) คือ ด้านหลักสูตรในระดับมากที่สุด ($M= 4.54$, $S.D. = 0.43$)
- 2) ด้านประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) คือ ด้านการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมในระดับมากที่สุด ($M= 4.49$, $S.D.= 0.45$) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักศึกษาในระดับมากที่สุด ($M = 4.45$, $S.D.= 0.51$) ด้านอาจารย์ผู้สอนในระดับมากที่สุด ($M = 4.64$, $S.D.= 0.44$) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ระดับมากที่สุด ($M= 4.18$, $S.D.= 0.61$)
- 3) ด้านประเมินกระบวนการ (Process) คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ($M = 4.55$, $S.D.= 0.46$) ด้านการวัดและประเมินผลในระดับมากที่สุด ($M= 4.48$, $S.D.=0.50$)
- 4) ด้านประเมินผลิตผล (Product) คือ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมากที่สุด ($M= 4.61$, $S.D.= 0.53$)

ตารางที่ 1 แสดงค่าความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model ภาพรวมและแยกรายด้าน

คุณภาพหลักสูตร	M	S.D.	ระดับ
1) ด้านการประเมินบริบท (Context)			
ด้านหลักสูตร	4.54	0.43	มากที่สุด
2) ด้านประเมินปัจจัยนำเข้า (Input)			
ด้านการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อม	4.49	0.45	มากที่สุด
ด้านการส่งเสริมพัฒนานักศึกษา	4.45	0.51	มากที่สุด
ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.64	0.44	มากที่สุด
ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.18	0.61	มาก
3) ด้านประเมินกระบวนการ (Process)			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.55	0.46	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล	4.48	0.50	มากที่สุด
4) ด้านประเมินผลิตผล (Product)			
ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.61	0.53	มากที่สุด
รวม	4.49	0.42	มากที่สุด

นอกจากนั้นความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความพึงพอใจมากที่สุดด้านอาจารย์ผู้สอน

ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนมากที่สุดโดยสามารถแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้สอนมีความหลากหลาย

ตั้งคำถามต่อไป

“อาจารย์มีความหลากหลายมาก ซึ่งในความหลากหลาย มี 2 อย่าง คือ อาจารย์มีเทคนิคการสอนที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดความแตกต่างด้านความรู้ที่ไม่เหมือนกัน แต่ก็ได้เรียนรู้หลายแบบ ทำให้นักศึกษาเข้าใจได้มากขึ้น”

“ในการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ อาจารย์มีเทคนิคการสอนที่มีความแตกต่าง มีความหลากหลาย ทำให้เราได้เรียนรู้เทคนิคที่มีความหลากหลายของอาจารย์”

1.2 อาจารย์มีความรู้ที่ทันสมัยและมีความพร้อม

ตั้งคำถามต่อไป

“ความรู้ของอาจารย์มีความตรง มีความทันสมัย ทำให้ความรู้ที่นักศึกษาได้รับเป็นความรู้ที่ทันสมัย”

1.3 อาจารย์มีความเป็นกัลยาณมิตร

ตั้งคำถามต่อไป

“อาจารย์...มีความเป็นกัลยาณมิตร มีความพร้อมในการให้นักศึกษา ทำให้นักศึกษารู้สึกอยากเรียนรู้”

“...ภาคปฏิบัติ อาจารย์จะคอยให้ความช่วยเหลือและดูแลตลอดการขึ้นฝึกปฏิบัติงาน”

2. ความพึงพอใจน้อยที่สุด ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่น้อยที่สุดโดยแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ความไม่เพียงพอของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ตั้งคำถามต่อไป

“หนังสือห้องสมุดไม่เพียงพอ เวลาออกฝึกข้างนอก เช่น PMC ส่งผลให้ยืมหนังสือได้น้อย...”

“ในช่วงทำวิจัย เพื่อนบางคนไม่มี notebook ถ้าวิทยาลัยสนับสนุนคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมจะดีมาก”

“ห้อง conference ในวิทยาลัยไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาในช่วงฝึกปฏิบัติงานเนื่องจากฝึกชนกันหลายชั้นปี”

2.2 ความยุ่งยากของระบบยืม-คืนหนังสือ

ตั้งคำถามต่อไป

“...ขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยากในการยืม การยืมต่อสัญญาไม่เสถียรทำให้ยืมหนังสือยาก”

ด้านที่ 1 ประเมินบริบท (Context)

จากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในเรื่องรายวิชาของหลักสูตรมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้ โดยแบ่งออกเป็น 1 ลักษณะ ดังนี้

1.1 รายวิชาในหลักสูตรใช้ได้จริง

ตั้งคำถามต่อไป

“วิชาที่เรียน สามารถนำไปใช้ได้ตรง เรียนแล้วนำไปใช้ได้เลย เพราะวิชาที่เรียนเป็นวิชาทางการแพทย์บาล ทำให้สามารถนำไปใช้ดูแลผู้ป่วยได้โดยตรง”

“ในรายวิชาที่เรียน เป็นปัญหาสุขภาพ 1, 2, 3 ทำให้เราได้เรียนไปเป็น Step และเรียนรู้ได้ง่ายกว่า”

ด้านที่ 2 ประเมินปัจจัยนำเข้า(Input) จากจากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในด้านหลักสูตรมากที่สุด ในเรื่องมีระบบการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษา โดยมี การบูรณาการความรู้ให้กับนักศึกษาในรายวิชาต่างๆทำให้นักศึกษามีพื้นฐานที่ดี ตั้งคำถามต่อไป

“การสอนปูพื้นฐานคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ สามารถนำไปใช้ได้จริง แต่ภาษาอังกฤษจะเน้นไปทางการสื่อสารมากกว่าการเฉพาะเจาะจงด้านการพยาบาล”

ด้านอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนมีความหลากหลาย 2) อาจารย์มีความรู้ที่ทันสมัยและมีความพร้อม 3) อาจารย์มีความเป็นกัลยาณมิตร

ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มากที่สุด ในเรื่องการบริการสารสนเทศมีเพียงพอเหมาะสม พร้อมใช้งาน เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยมีความพร้อมในเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วมากขึ้น หนังสือมีความพร้อมมากขึ้น

ด้านที่ 3 ประเมินกระบวนการ (Process)

จากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ในเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนทำให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาในคลินิกได้โดยความรู้ที่สอนในหลักสูตรสามารถนำจากทฤษฎีไปใช้ปฏิบัติได้เลย และนำสู่การต่อยอดในการทำงานได้และด้านการวัดและประเมินผล ในเรื่องอาจารย์ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“เราสามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนไปใช้ได้เลย เพราะว่าหลักสูตรเราออกแบบให้เรียนให้เสร็จสิ้นในรายวิชานั้นๆก่อน ค่อยออกไปฝึกทีเดียว ถ้าเทียบกับบางสถาบันซึ่งเรียนไปด้วยฝึกไปด้วย อันนี้จะรู้สึกรหนักกับนักศึกษาและผู้สอน”

“กระบวนการเรียนการสอนสามารถนำไปสู่การใช้จริงได้ และนำไปต่อยอดในการทำงานต่อไปได้”

“การวัดและประเมินผลของอาจารย์มีความหลากหลายดีแล้วค่ะ และวิธีการวัดนักศึกษามีความหลากหลาย มีใบงานบ้าง มีชิ้นงาน มีการวิเคราะห์กรณีศึกษา นอกเหนือจากการสอบอย่างเดียว”

“อาจารย์มีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย อาจารย์ไม่ได้ใช้เฉพาะข้อสอบวัด แต่ยังมีสอบในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นการวัดที่หลากหลาย”

ด้านที่ 4 ประเมินผลิตภัณฑ์ (Product)

จากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด ในเรื่องมีทัศนคติและศรัทธาต่อวิชาชีพ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“สิ่งที่วิทยาลัยได้หล่อหลอมและมีการสอนมาตั้งแต่ปี 1 ถึงปี 4 ลองมองย้อนกลับไปตอนเราไม่ได้มาเรียนพยาบาล ตอนนั้นพื้นฐานก็ไม่ได้มาจากความชอบ และคิดว่าตอนนั้นถ้าคนในครอบครัวเราเป็นอะไรเราก็ไม่มีความสามารถในการดูแลคนในครอบครัวได้ แต่มาจนถึงตอนนี้ความเป็นพยาบาลสอนให้เรามีความอยากช่วยเหลือคนอื่นมากขึ้น สามารถดึงองค์ความรู้มาใช้ในการดูแลผู้ป่วยและคนในครอบครัวมากขึ้น ก็รู้สึกรักวิชาชีพมากขึ้น”

“หลังจากได้เรียนมา 4 ปี สำหรับปีแรกก็ยังไม่ค่อยออก เวลาที่รุ่นพี่บอกว่าวิชาชีพดีแบบนั้นแบบนี้ พอขึ้นปี 2 เริ่มฝึกงาน เราได้เจอโมเดลหลายแบบทั้งจากอาจารย์ จากที่พยาบาล ทำให้เราได้เรียนรู้จากโมเดลในเรื่องการวางตัว การปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ป่วยอย่างเต็มมาตรฐานวิชาชีพ พอจบปีสี่มา ก็ได้ส่งสมสิ่งต่างๆมามากมาย พอติดวิกฤติ COVID มา ก็ยิ่งทำให้เราเห็นวิชาชีพของเราว่าศรัทธาและทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมากขึ้นเลย”

“อาจารย์เป็นต้นแบบที่ดี ทำให้นักศึกษามีแบบอย่างที่ดีที่ช่วยเหลือหลอมให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมากขึ้น อาจารย์ให้กำลังใจ ทำให้นักศึกษามีแบบอย่างที่ดีที่ช่วยเหลือหลอมให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมากขึ้น อาจารย์ให้กำลังใจ ทำให้นักศึกษามีแบบอย่างที่ดีที่ช่วยเหลือหลอมให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมากขึ้น อาจารย์ให้กำลังใจ ทำให้นักศึกษามีแบบอย่างที่ดีที่ช่วยเหลือหลอมให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมากขึ้น”

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยนักศึกษพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลาพบว่า พึงพอใจในระดับมากที่สุด ($M = 4.49$, $S.D. = 0.42$) 1) ด้านการประเมินบริบท (Context) คือ ด้านหลักสูตรในระดับมากที่สุด ($M = 4.54$, $S.D. = 0.43$) ซึ่งสอดคล้องกับสุนันทา แก้วสุข (2553) ประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินชีพีผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นที่ โดยภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับการศึกษาของกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2560) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปี 2559 พบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อมหาวิทยาลัย โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งรัตน์ สุขะเดชะและกัลยา ไม้เกาะ (2560) ศึกษาเรื่อง ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่าผลการประเมินหลักสูตรโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.28$, $S.D. = 0.66$) สอดคล้องกับการศึกษาของ อรวรรณ ธนุสร (2561) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่าระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของจิรารัตน์ พร้อมมูล, ชูติมา เฟิงใหญ่ และตรีทิพย์ เครือหลี่. (2561).ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ปีการศึกษา 2560 ในระดับมากที่สุด ($M = 4.47$) และผลจากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในเรื่องรายวิชาของหลักสูตรมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้ เนื่องจากรายวิชาที่หลักสูตรสอน เรียนเสร็จสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีการเรียนการสอนแบบเป็นลำดับขั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและง่ายเนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลาได้ มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะสอดคล้องกับปรัชญาหลักสูตร ที่มุ่งเน้นแสดงคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล อาทิ การมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน การปฏิบัติกรพยาบาลแบบองค์รวมให้ครบ 4 มิติ คือ มิติด้านการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ แก่ผู้ใช้บริการทุกช่วงวัย ทุกภาวะสุขภาพ ทุกระดับของสถานบริการสุขภาพ บนพื้นฐานของความเอื้ออาทรและบริการสุขภาพ ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ ภายใต้กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ นำไปสู่การจัดการระบบการศึกษา รายวิชาต่างๆที่อยู่ในหลักสูตร ซึ่งวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง 2555) ปรัชญาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา มีความเชื่อว่าการพยาบาลเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ใช้บริการ บนพื้นฐานการดูแลแบบเอื้ออาทร (Caring) ประกอบด้วยความเอื้ออาทรเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Caring) และความเอื้ออาทรเชิงความเป็นมนุษย์ (Humanistic Caring) รวมทั้งศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมาใช้เชื่อมโยงการดูแลสุขภาพทุกภาวะสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน ซึ่งมีศักยภาพในการดูแลตนเองภายใต้บริบทและวัฒนธรรมที่หลากหลายการศึกษาพยาบาลเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยบูรณาการศาสตร์ทางการพยาบาล (Professional Meaning) ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและผู้ใช้บริการ (Client Meaning) ในเชิงสังคมวิทยา มานุษยวิทยา มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้ใช้บริการบนพื้นฐาน ความเอื้ออาทร ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จากสภาพจริงด้วย วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายมุ่งเน้นชุมชน เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะมีความรู้ ความสามารถเชิงวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ทักษะทางปัญญา ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีความเชื่อมั่นในทัศนคติทางการพยาบาลและการศึกษา (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา, 2555) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับสุนันทา แก้วสุข (2553) ประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินชีพ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าเป็นที่พึงพอใจในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมสูงสุด ($M = 4.37$) เรื่องปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวมให้ครบ 4 มิติ คือ มิติด้านการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ แก่ผู้ใช้บริการทุกช่วงวัย ทุกภาวะสุขภาพ ทุกระดับของ-สถานบริการสุขภาพ บนพื้นฐานของความเอื้ออาทรและบริการสุขภาพ ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ ภายใต้กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ

นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 2) ด้านประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านอาจารย์ผู้สอนในระดับมากที่สุด ($M = 4.64$, $S.D. = 0.44$) สอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งรัตน์ สุชะเดชะและกัลยา ไม้เกาะ (2560) ศึกษาเรื่อง ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่าผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 4.29$, $S.D. = 0.68$) สอดคล้องกับการศึกษาของจิรรัตน์ พร้อมมูล, ชูติมา เฟิงใหญ่ และตรีทิพย์ เครือหลี. (2555). ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 .วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. พบว่า พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ปีการศึกษา 2560 ในระดับมากที่สุด ($M = 4.36$) และผลจากการสนทนากลุ่มพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนมากที่สุด โดยสามารถแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนมีความหลากหลาย 2) อาจารย์มีความรู้ที่ทันสมัยและมีความพร้อม 3) อาจารย์มีความเป็นกัลยาณมิตรเนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลาได้ จัดอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักศึกษา พร้อมทั้งมีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับการดูแลที่ต่อเนื่องและเหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาทุกคน มีการดูแลนักศึกษาต่อเนื่องตั้งแต่แรกเข้าปี 1 ถึงปี 4 โดยจัดตารางเวลาในตารางสอนและช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ให้นักศึกษาได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับการให้คำปรึกษาตามความต้องการของนักศึกษา

นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 ด้านประเมินกระบวนการ (Process) คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ($M = 4.55$, $S.D. = 0.46$) ด้านการวัดและประเมินผลในระดับมากที่สุด ($M = 4.48$, $S.D. = 0.50$) ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ($M = 4.55$, $S.D. = 0.46$) ผลจากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ในเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนทำให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการแก้ปัญหาในคลินิกได้โดยความรู้ที่สอนในหลักสูตรสามารถนำจากทฤษฎีไปใช้ปฏิบัติได้เลย และนำไปสู่การต่อยอดในการทำงานได้และด้านการวัดและประเมินผล ในเรื่องอาจารย์ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับการศึกษาของ รุ่งรัตน์ สุชะเดชะและกัลยา ไม้เกาะ (2560) ศึกษาเรื่อง ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($M = 4.36$, $S.D. = 0.67$) สามารถอธิบายได้จากแนวคิดการประเมินหลักสูตร และไทเลอร์ (Tyler: 1962 อ้างในกิ่งเพชร เงินทอง, 2559) กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรว่า ประกอบด้วยโครงสร้าง 4 ประการคือ 1) จุดมุ่งหมาย (education purpose) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล 2) ประสบการณ์ (education experience) จัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุผล 3) วิธีการจัดประสบการณ์ (organization of education experience) เพื่อให้การสอนเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) การประเมินผล (determination of what to evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ คือ พิจารณาว่าสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใด ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการจัดการกระบวนการศึกษา 3 ประการคือ จุดมุ่งหมาย ประสบการณ์การเรียนรู้ วิธีการจัดประสบการณ์ และการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพา กายประสิทธิ์และคณะ (2553) ศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์พบว่า ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ปีการศึกษา 2552

โดยรวมอยู่ในระดับดี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการวัดประเมินผล และยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษาของพอเพ็ญ ไกรนรา และคณะ (2551) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา พบว่าค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการสอนและการนิเทศของอาจารย์ประจำแผนกพยาบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมีประสิทธิภาพมาก

นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 ด้านประเมินผลผลิต (Product) คือ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมากที่สุด (M= 4.61, S.D.= 0.53) ผลจากการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด ในเรื่องมีทัศนคติและศรัทธาต่อวิชาชีพ สำหรับผลการวิจัยผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ สอดคล้องกับปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กล่าวคือ ปรัชญาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา เป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาตามปรัชญาของสถาบันพระบรมราชชนก ในการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มุ่งเน้นชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และระบบบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พอเพ็ญ ไกรนรา และคณะ (2551) ซึ่งศึกษาวิจัยประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 พบว่า ผลการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร (Product evaluation) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา จากการสอบถามผู้ใช้บริการ พบว่านักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะเด่น 3 อันดับแรกคือ 1) เคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรีของบุคคล 2) มีความเอื้ออาทร 3) มีจิตสำนึกในการให้บริการ และส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการประเมินว่า นักศึกษาพยาบาลให้การดูแลอยู่ในระดับดี และเสนอให้นักศึกษาพยาบาลปรับปรุงในด้านความรู้ ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล ความคล่องแคล่ว ฝึกทักษะให้ชำนาญ การให้กำลังใจผู้รับบริการ เป็นกันเองกับผู้รับบริการ มีอารมณ์เบิกบานและอารมณ์ขัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำไปศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาทุกชั้นปีต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555
2. คณะกรรมาธิการรับผิดชอบหลักสูตร นำผลการวิจัยความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model ในด้านที่มีค่าคะแนนต่ำในแต่ละด้านมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป
3. คณะกรรมาธิการรับผิดชอบหลักสูตร นำนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 โดยใช้ CIPP Model ของสถาบันพระบรมราชชนก ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรระหว่างดำเนินการหลักสูตร

บรรณานุกรม

- กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2560). ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปี 2559 (รายงานผลการวิจัย). จังหวัดมหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- กิ่งเพชร เงินทอง.(2559). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาของ สถาบันการศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย ปีการศึกษา 2558 (รายงานการวิจัย). สุโขทัย: สถาบันการศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย
- จิรรัตน์ พร้อมมูล, ชูติมา เฟิงใหญ่, และตรีทิพย์ เครือหลี่. (2561). ความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้ายต่อคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555 (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
- เขาว์ อินโย. (2553). การประเมินโครงการ = Program evaluation. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ตรีทิพย์ เครือหลี่. (2562). ประสบการณ์ความทุกข์ทางจิตปัญญาของวัยรุ่นมะเร็ง. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 6(2). 102-118.
- พิมพ์ กายประสิทธิ์และคณะ. (2553). ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2552 (รายงานผลการวิจัย). สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.
- พอเพ็ญ ไกรนราและคณะ. (2551). รายงานวิจัยเรื่องศึกษาประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ 2545 (รายงานวิจัย). สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
- รุ่งรัตน์ สุขะเดชและกัลยา ไม้เกาะ. (2560). ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. วารสารมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. 34(1).47-59.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2548). การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. (2555). หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555). สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
- สกุณตลา แซ่เตียว, มาลี คำคง, และรจนา วิริยะสมบัติ. (2558). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555) โดยใช้รูปแบบ CIPP Model(รายงานผลการวิจัย). สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา.
- สมหวัง พิทยานุวัฒน์ (2551). วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ติरणันท์. (2553). การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุนันทา แก้วสุข (2553). ประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้. (รายงานวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มปท.
- อรวรรณ ธนุสร. (2561). ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ(รายงานวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ
- Stufflebeam, D .L. (1971). Education evaluation and decision making อ่างในศิริชัย กาญจนวาสิ. (2555). การประเมินหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ศาสตร์และศิลป์การสอนการพยาบาล. สงขลา: มปท